

ЭЛЕКТРОНДЫ ОҚЫТУ ЖҮЙЕСІНІҢ ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ

Мұратбекқызы Бибігүл

bibimur64@mail.ru

А.Н.Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университеті, тарих факультеті, Қазақстан тарихы кафедрасының аға оқытушысы

Қазіргі заман талабы – оқытудың жаңа технологияларын меңгеру. Оқытудың жаңа технологияларының бірі – ақпараттық технология.

Ақпараттандыру технологиясының дамуы кезеңінде осы заманға сай білімді, әрі білікті мамандар даярлау – мұғалімнің басты міндеті. Қоғамдағы ақпараттандыру процестерінің қарқынды дамуы жан-жақты, жаңа технологияны меңгерген жеке тұлға қалыптастыруды талап етеді [1].

Қоғамның дамуы бүгінгі таңдағы білім беру процесінде дамыған елдер стандартына деген ұмтылысты қажет етуде. Ал әлемдік білім кеңістігіне ену, әрине, бәсекеге қабілеттілік ұғымымен байланысты. Қажеттілік, қабілет, мүмкіндіктен туындайтын нәтиже даму мен ұмтылыс арқылы жүзеге асады.

Электрондық оқыту жүйесін білім саласына енгізудегі басты мақсат - білім беру үрдісінің барлық қатысушыларының үздік білім беру ресурстары мен технологияларына тең қол жеткізуін қамтамасыз ету. Ал бұл мақсатты жүзеге асыру үшін оқу үрдісін автоматтандыруды енгізуге жағдай жасау қажет. Мақсатқа қол жеткізу оқу сапасын, білімді басқарудың тиімділігін, сыртқы ортамен ақпараттық кірігуін арттырады. [2]

Білім беру жүйесін басқаруды қолдаудағы басты құрал болуы себепті электрондық оқыту жүйесі білім беру ортасы жайлы барлық қажетті мәліметтерді сақтауы тиіс. Сондай-ақ, ол – білімді дамытудың ақпараттық және ғылыми-әдістемелік қамтамасыз ету құралы, екіншіден, электрондық оқыту жүйесінің кез келген түйінінен мәліметтерді орталықтандырып жинақтау арқылы білім беру жүйесінің мониторингін жасау құралы, үшіншіден, білім беру жүйесі туралы қажетті статистикалық мәліметтерді және түрлі аспектілер бойынша есеп беруді қалыптастыруды қамтамасыз ететін шешім қабылдау құралы ретінде әрекет етуі тиіс.

Қазақстан Республикасының «Білім туралы» Заңында «Білім беру жүйесінің басты міндеті – ұлттық және жалпы адамзаттық құндылықтар, ғылым мен практика жетістіктері негізінде жеке адамды қалыптастыруға және білім алу үшін қажетті жағдайлар жасау; ... оқытудың жаңа технологияларын енгізу, білім беруді ақпараттандыру» - деп білім беру жүйесін одан әрі дамыту міндеттері көрсетілген. Солардың бірі білім беруді ақпараттандыру барысында дидактикалық және оқыту құралы болып компьютер саналады.

Ақпараттық қоғамның негізгі талабы – оқушыларға ақпараттық білім негіздерін беру, логикалық – құрылымдық ойлау қабілеттерін дамыту, ақпараттық технологияны өзіндік даму мен оны іске асыру құралы ретінде пайдалану дағдыларын қалыптастырып, ақпараттық қоғамға бейімдеу. Демек, ақпараттық бірліктердің білімге айналуы әлемнің жүйелік – ақпараттық бейнесін оқушылардың шығармашылық қабілеттері мен құндылық бағдарларын дамыту арқылы қалыптастыруды көздейтін, адамның дүниетанымының құрамдас бөлігі болып табылатын интеллектуалды дамуды қалыптастырудың бір жолы.

Қазіргі білім беру жүйесі ақпараттық технологиялар мен компьютерлік коммуникацияларды белсенді қолдануда. Әсіресе қашықтан оқыту жүйесі жедел қарқынмен дамуда, бұған бірнеше факторлар, ең бастысы – білім беру мекемелерінің қуатты компьютер техникасымен қамтылуы, оқу пәндерінің барлық бағыттары бойынша электрондық оқулықтар құрылуы және Интернеттің дамуы мысал бола алады.

Электрондық оқыту жүйесі оқушылардың қабілеті мен танымдық қызығушылығын дамытады және өздігінен білім алу дағдысын қалыптастырады. Электрондық оқыту жүйесі қазіргі білім берудің «өмір бойы білім алу» мен «баршаға ортақ білім беру» қағидаларына сәйкес оқушылардың жеке және ұжыммен жұмыс жасауына жағдай жасалуы тиіс. [3]

Электрондық оқыту жүйесінде желіде еркін таралатын оқу материалдары бар ашық білім беретін қорлары болады.

Электрондық оқытудың нәтижелілігі оған қолданылатын технологияға тікелей байланысты. Электронды оқытудың мүмкіншіліктері мен технологиялық сипаттамасының басты мақсаты мұғалім мен студент арасындағы өзара байланысты барынша жоғары деңгейдегі жүйе екендігін көрсету.

Жасалынған электрондық ақпараттық ресурстары және мультимедиалық білім жасақтамалары еркін аударылып, электрондық оқыту жүйесінде Интернет арқылы қолданылуы керек.

Электрондық оқыту жүйесі оқушылардың қабілеті мен танымдық қызығушылығын дамытады және өздігінен білім алу дағдысын қалыптастырады. Электрондық оқыту жүйесі қазіргі білім берудің «өмір бойы білім алу» мен «баршаға ортақ білім беру» қағидаларына сәйкес оқушылардың жеке және ұжыммен жұмыс жасауына жағдай жасалуы тиіс [5].

Осылайша, электрондық оқыту технологиясы білім беру тәжірибесінің көрсеткіші, ғылыми-топтастырылған жүйе ретінде қарастырылады. Электрондық оқыту технологиясының элементтері өзара қарым-қатынастағы оқыту әдістері, оқыту құралдары мен білім беру мазмұнында берілген нақты формалары болып табылады.

Электрондық ресурстарды қолданып оқыту жаңа педагогикалық технологияның бір түрі болып табылады, ол педагогиканың негізгі заңдарына бағынады және білім берудің дәстүрлі дидактикалық ерекшеліктерін ұстанады, бірақ оқу ортасының жаңа шарттары мен критерийлерімен толықтырылады.

Электрондық оқыту технологиясы ғылыми білімді дидактикалық қолдануға, жеке білім алушының жоғары нәтиже көрсетіп дамуы және оқыту үдерісіндегі ұйымды есепке алғандағы эмпирикалық инновациялық мұғалімдер-курс құраушыларына бағытталған. Бұл оқыту үдерісін басқаруды болжайды, ал ол екі өзара байланысты үдерістен тұрады: оқушының оқу қызметін ұйымдастыру және осы қызметті қадағалау. Сонымен қатар, педагогикалық толықтай үдеріс кезеңінде бұл элементтердің әрқайсысының өзіндік алға қойған мақсаты мен электрондық оқыту технологиясы сәйкестендіріледі, әрбір технологиялық процедура, әрбір технологиялық қолданыстың оқыту барысында өзіндік анықтамасы, тапсырмаларды оңтайландыру кезеңінде әрқайсысының өзіндік шешімі бар.

Қолданылған әдебиеттер тізімі

1. Білім заңы. Алматы, 2010 ж.
2. Қазақстан Республикасының білім беру жүйесін 2020 жылға дейін дамытудың Мемлекеттік бағдарламасы
«Ақпараттық технология және қашықтықтан оқыту» Мұхамбетжанова С.Т. п.ғ.к., ББЖКБАРИ
3. А.Иманбаева, Оқу-тәрбие үрдісін ақпараттандыру ділгірлігі. Қазақстан мектебі, №2, 2000